

Esipuhe

Työssäoppimisesta on tullut tämän hetken koulutuspolitiikan mielenkiintoinen keskustelunaihe – koko ammatillisessa koulutuksessa. Työssäoppimisen uskotaan ja toivotaan niin tuovan yhteistyötä oppilaitosten ja työelämän välille kuin antavan mahdollisuuksia uudenlaiseen yksilön ammatillisen osaamisen kehittämiseen. Työssäoppiminen on tullut jäädäkseen, ja voidaan todeta, että se on taas, kuten on aina ollut, hyvin tärkeä osaamisen ylläpidon ja kehittämisen muoto.

Itse kiinnostuin aiheesta 1990-luvulla monestakin syystä. Olin jo pitkään uskonut, että työssäoppiminen tulee nousemaan esiin ammatillisessa koulutuksessa, kaikilla sen osa-alueilla. Näin onkin käynyt: työssäoppimisen puolen vuoden jaksot tulivat pakollisiksi osiksi ammatillisia perustutkintoja ja ammattitutkinnot sekä erikoisammattitutkinnot tunnustavat osaamisen itsessään – eivät pelkästään sitä, missä osaaminen on hankittu. Elinikäisen oppimisen ideologia on toteutunut vahvasti suomalaisessa ammatillisessa koulutuksessa.

Voidaan sanoa, että sen jälkeen, kun vuonna 1982 valmistuin hyvin perinteiseltä, kovalta tekniseltä alalta diplomi-insinööriksi, on elämäni ollut työssäoppimista – en ole työskennellyt perinteisessä teknisessä ammatissa. Työskenneltyäni ensin akavalaisessa työmarkkinailmapiiirissä ja sen jälkeen ammatillisten aikuiskoulutuskeskusten edunvalvojana 1990-luvulla minulle tuli halu etsiä uutta sisältöä työhöni. Aloitteinkin ensin itsenäisesti ja sitten aikuiskoulutuskeskusten kanssa jatko-opintoja. Tohtorin väitökseni sain lopulta päätökseen vuonna 2001,

jolloin toimin jo kolmatta vuotta Opetushallituksen suunnittelujohtajana. Väitöskirjatutkimukseni ”Työssäoppiminen tarkasteltuna ammatillisen aikuiskoulutuksen ja työelämän näkökulmasta” onkin pohjana myös tälle julkaisulle, jonka olen tehnyt jälleen viranhoidon ulkopuolella. Toivon, että lukijat saavat kirjasta hyviä virikkeitä. Kulukoot kirjan sivut, saakoot ajatuksenne siivet!

Kiitos kaikille kirjan julkaisemiseen vaikuttaneille!

*Tulevaisuuteen! Nostakaamme lasimme,
Rakkaat ystävät. Tarjotkaamme tuskamme
ja elämämme tulevaisuudelle.
Työ, rakkaus ja elämä, ystävät!*

(Wladyslaw Sklodowski, 1855 – Marie Curien isä)

Mökillä 28.12.2004

Petri Pohjonen
*suunnittelujohtaja
filosofian tohtori
diplomi-insinööri*